GAZETA KRAKOWSKA

Nro 38.

Z KRAKOWA DNIA 10. MAIA 1815 Roku WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 2 Maia.

Rada Naywyższa Tymczasowa Xięstwa Warszawskiego.

Po wysłuchaniu pism ściągaiących się do Dekretu Króla Saskiego z dnia 30 Października 1812 roku względem zabronienia Żydom fabrykacyi i szynkowania trunków, i zaszłey uchwały z d. 8 Czerwca r. z. oraz wniosków Radzie nadesłanych; zważywszy, iż doprowadzenie do skutku Dekretu Króla Saskiego, z powodu obecnych okoliczności i stanu, w którym tak Starozakonni iak i mieszkańcy kraiu znayduią się, pociągnęłoby za sobą wiele nieprzyzwoitości i skarg, postanawia: przedłużyć termin trudnienia się Starozakonnym fabrykacyą i szynkowaniem trunków aż do dnia 1 Lipca r. 1816, pod warunkami następuiącemi:

Art: I. Tam, gdzie z mocy przywileiów Miastom służących, lub z ustaw iakichkolwiek, alboli też z powodu wyniesienia się Starozakonnych ze wsi, iuż to z powodu Dekretu Króla Saskiego z d. 30 Października 1812 r. iuż to z uchwały 8 Czerwca 1814, ciż handlem, fabrykacyą i szynkiem trunków dziś się nietrudnią, tam i na przyszłość trudnić się tego rodzaiu zarobkiem pod żadnym pozorem wolno nię będzie.

Art: II. We wsiach, mniey 10 dymów maiących i na traktach pocztowych nie położonych pod żadnym pozorem ani szynkiem, ani fabrykacyą, ani handlem trunków, ani nawet arędą karczemną Starozakonnym trudnić się nie wolno.

Art: III. Chcącym Starozakonnym mieć prawo handlowania, fabrykowania, szynkowania, lub arędowania czy też subarędowania w mieyscach powyższemi artykułami nie obiętych, wolno będzie wyżey wzmiankowanem sposobami zarobków trudnić się, pod warunkiem opłacenia konsensowego, podług niżey przepisanego sposobu:

a.) Każden Starozakonny, chcący uzyskać prawo do konsensu, winien przynieść świadectwo od Woyta lub Burmistrza, iak się nazywa, iak wiele ma familii lub osób przy nim bawiących, z wyszczególnieniem, czy iedno, lub więcey zatrudnień, z powyżey wymienionych o-

brać sobie życzy, niemniey ilości dymow lub ludność w mieyscu, które sobie odbiera, i z tem świadectwem do Kassyiera Powiatowego udać się.

b.) Kassyier Powiatowy świadectwa poprzednim artykułem wymienione zatrzyma u siebie, a natomiast wyda z księgi kwitaryuszowey kwit zapłaty, za iaki, lub iakie artykuły pozwolone zapłatą uyścił, a tym samym i wolność trudnienia się otrzymał:

c.) Zapłata za każden artykuł z osobną, z handlu, fabrykacyi, szynkowania trunkow, arędowania lub subarędowania karczem, ma bydź w sposobie następuiącym:

1) We wsiach lub karczmach na traktach pocztowych położonych, choćby mniey iak 10 dymow maiących, wolno się trudnić wszystkiemi sposobami, z opłatą konsensowego z każdego z osobna artykułu po złot: Pol: 30.

2.) We wsiach na traktach pocztowych nie położonych od 10 do 20 dymow maiących, chcącym trudnić się wyżey wzmiankowanemi sposobami, wydane będą konsensa za opłatą za każden artykuł z osobna po złot: Pol: 30.

3.) W gorzelniach lub w browarach dworskich Starozakonni fabrykacyią trudnić się chcący, bądź to na swoy własny użytek, bądź iako w służbie będący, winni opłacić konsensowego złot: Pol: 30 osobno od gorzelni, osobno od browaru.

4.) We wsiach od 20 do 40 dymow liczących, winni opłacić konsensowego za każden artykuł z osobna po złot: Pol: 60.

5.) We wsiach nad 40 dymow maiących, chcący się trudnić powyższemi sposobami zarobkow, winni opłacić konsensowego za każden artykuł z osobna po zł: Pol: 100.

6.) W miastach i miasteczkach do dwoch tysięcy ludności oboiey płci razem liczących, maią opłacić konsensowego, osobno za każden artykuł, po zł: Pol: 30.

7.) W miastach od 2 do 4 tysięcy oboiey płci razem liczących za każden artykuł z osobna po zł: Pol: 40.

8.) W miastach nad 4 tysiące ludności oboiey płci razem liczących za każden artykuł z osobna zł: Pol: 50.

Art: IV. Dyrekcyia Ministeryi skarbu poleci wydrukować kwitaryusze, z których konsensa z poświadczeniem zapłaty wytrzymane bydź maią na wzor tych ksiąg, które przy uchwale d. 8 Czerwca r. z. były przeznaczone, i takowych Dyrektorom Skarbu prześle z podpisem swoim ksiąg tyle, ile iest kass Powiatowych w każdym Departamencie z zaleceniem, aby Dyrektorowie, przy przesłaniu ksiąg tych Kassyierom Powiatowym, wprzod one podpisem swym stwierdzali, i rapport o dacie wysłania Dyrekcyi Skarbu przesłali.

Art: V. Dyrekcyia Ministeryi Skarbu oznaymi Dyrektorom, aby zlecili komu należy, by opłata konsensowego była zaświadczoną przez Kontrybuenta na połowie kwitu w księdze pozostaiącego, i że wnoszenie pieniędzy ma bydź zaraz przy wydaniu konsensow przez Kassyierow podpisanych, wyraźnie słowami ile za iaki artykuł opłacono, i wydanie konsensow ma trwać przez miesiąc May, Czerwiec i Lipiec. — Po ostatnim dniu każdego z miesięcy, Podprefekci winni w księgi konsensowe Kassyierow Powiatowych weyrzeć, summę percepty podpisać, a Kassyierowie Powiatowi o wpływie ogólnym przesłać rapporta do Dyrektorow Skarbu, wymieniaiąc każden artykuł z osobna; ci

zaś Dyrekcyi Ministeryi Skarbu, która prześle ogólny rapport Radzie Naywyższey; z końcem zaś miesiąca Lipca Podprefekci zamkną księgi konsensowe, co z dniem ostatnim tegoż miesiąca uskutecznionem zostanie, a rapport ogólny o summie percepty przez wszystkie miesiące, i każdego artykułu z osobna, Kassyierowie Dyrektorom Skarbu, ci Dyrekcyi Ministeryi Skarbu, a ta Radzie Naywyższey aby przesłała.

Art: VI. Kassyierowie po wydaniu kwitow konsensowych z ostatnim miesiąca Lipca, winni zformować listę imienną osob którym wydano konsensa na iakie przedmioty, i ile uzyskali zapłaty za każden artykuł z osobna, i takową listę Podprefektom prześlą, ci zaś Prefektom.

Podprefekci pod dozorem Prefektow z swą odpowiedzialnością ściśle dostrzegać będą aby rygor Dekretu Króla Saskiego z dnia 30 Października 1812 roku artykuł 2 i 4 tak na tych, którzy nie dopilnuią rzeczy, iak i na tych, co konsensow nie otrzymaią, w całey mocy rozciągniętym został; Prefekci listę z wyszczegółnieniem wszystkich artykułow Radzie Naywyższey prześlą.

Art: VII. Wydanie konsensow w miastach i miasteczkach, (których przywileie miastom służące lub ustawy przeszkody nie czynią) na szynkowanie, arędowanie i subarędowanie, niemniey ogólne handlowanie trunkami, i browarow nowych ustanowienie, nie gorzelni za opłatą wyżey wyrażoną, iak oraz chcącym trudnić się fabrykacyią w gorzelniach lub browarach dworskich (iak to o tych ostatnich w artyk: 3 §. 3 sub Lit: C. wyrażono) wolno iest i dla tych, którzy z roku 1814 na 1815 konsensów w miastach i miasteczkach nie otrzymali; we wsiach zaś to mieysca mieć nie może, dla zachowania całey mocy brzmienia art: 1go.

Art: VIII. Postanowienie ninieysze ma bydź do gazat podane, a dopilnowanie skutku i opatrzenie instrukcyiami (do kogo należeć będzie) Dyrekcyiom Ministerstw spraw Wewnętrznych i Skarbu porucza się.

Art: IX. Urządzenie powyższe i powody do tego przy rapporcie Nayiaśnieyszemu Cesarzowi przesłane będą.

W Warszawie d. 24 Kwietnia 1815 r.

X. X. Lubecki

Dyrekcyia Ministeryi Sprawiedliwości.

Podaie do wiadomości publiczney, iż Rada naywyższa Tymczasowa Xięztwa Warszawskiego uwielbiaiąc dobroczynny zamiar ś. p. X. Jacka Kochańskiego Kanonika Sandomierskiego, Plebana Troieckiego w Departamencie Radomskim, iaki ten przez zapisanie testamentem swoim w dniu 29 Marca roku 1814 sporządzonym znaczney pozostałego maiątku iego dla różnych Instytutow publicznych okazał, iako to, przez zapisanie:

1) Dla następcy iego w plebanii Troyca (gratus Successor) wszystkich sprzętow tam będących tak domowych iako też ekonomicznych, oraz Inwentarza całego na stały fundusz teyże plebanii.

2) Cyny wszelkiey na lichtarze do kościoła Troieckiego.

3) Summ na długach będących wraz z procentem w połowie dla kościołow przez rożne wypadki zruynowanych, i dla Seminarium Kieleckiego podług rozrządzenia Biskupa Kieleckiego.

4) Kapitału na dobrach Winiarach, Winiarkach, Grabowie WW. Lanckoroń-

skich dziedzicznych lokowanego dla kościoła parafiialnego Troieckiego na podwyższenie funduszu dla tamecznego Wikarego, w tym sposobie, iż z procentu tegoż kapitału dla Xiędza Wikarego, rocznie 500 zł. pol. a na posag dla trzech panienek ubogich po 100 zł. pol. dla każdey, reszta zaś procentu pod rozrządzenie Xiędza Wikarego z tym obowiązkiem oddaie, aby za duszę Testatora co tydzień iednę mszą świętą odprawiał.

5) Dla Kapituły Sandomierskiey na reparacyą kościoła Kollegiaty, 500 czer. złotych.

6) Na wyposażenie Seminaryi Kieleckiego zł. pol. 40,000.

7) Dla Kapituły Sandomierskiey 10,000 zł. pol. w celu odśpiewania co rok przez duchownych Officium trium Nocturnorum, i odprawiania rownież co rok mszy śpiewaney.

8) Na fundusz szpitala Sandomierskiego wsi Smiechowic Testatora dziedziczney.

9) Z prowentow tychże dóbr Smiechowic, tak teraźnieyszych iako też załęgłych po 500 zł. pol. dla każdego klasztoru OO. Reformatow tameczney prowincyi, z obowiązkiem odprawiania corocznie za duszę Testatora Suffragiiow.

Raczyła uchwałą swoią z dnia 16 Lutego r. b. wszystkie zwyż wymienione pobożne legatą w skutku artykułu 910 Księgi praw cywilnych zatwierdzić, zachowuiąc iednak prawa Trzeciego.

W Warszawie d. 20 Kwietnia 1815.

Wawrzecki.

Langer, Sek. M. S.

Z Wiednia d. 3 Maia.

N. Cesarz raczył Feldm. por. Baronowi Bianchi powierzyć naczelne dowodztwo nad woyskiem na prawym brzegu Po, które nosi odtąd nazwisko woyska Neapolitańskiego. Woysko zaś w wyższych Włoszech zostaie pod bezpośredniemi rozkazami Jenerała jazdy Barona Frimont.

Doniesienia od woyska.

Król Joachim żądał przez pismo swoiego Naczelnika sztabu do naczelnie dowodzącego C. K. woyskiem Jenerała Barona Frimont pod d. 21 Kwietnia zawieszenia broni. Naczelny Wodz C. K. woyska odpowiedział mu, iż ma rozkaz nie przerywać pod żadnym pozorem działań woyskowych, a zatem proponowane zawieszenie broni nie ma mieysca.

Przez nadeszłego tu d. 28 Kwietnia o godzinie 10 w wieczor gońca przysłał dowodzący Jenerał Baron Frimont rapport Feld. por. Hr. Neipperg, w którym ten donosi, iż woysko Neapolitańskie w nocy z d. 22 na 23 Kwietnia nagle mocno obwarowane stanowisko pod Ceseną opuściło i daley się z naywiększym pośpiechem cofa.

Daley donosi dowodzący Jenerał Baron Frimont o ostatnich we Włoszech zdarzeniach w treści co następuie:

Gdy Feld. por. Hr. Neipperg, iak się iuż doniosło, arcyzręcznie uskutecznił attak d. 20 Kwietnia na nieprzyiaciela nad rzeką Ronco, postąpił Major Pirquet od strzelcow Fennera przeciw Cesanatico, opanował tamteyszy most strzelcami i oddziałem dragonii pułku Toskańskiego pod Rotmistrzem Harrucker, w padł do miasta, i przez żwawe swoie natarcie tak dalece liczniejszy tam oddział nieprzyiacielski w nieład wprowadził, iż zabił mu i ranił wiele ludzi i 300 w niewolą zabrał, pomiędzy którémi znayduie się kapitan od głownego sztabu. Strata nasza składa się

tylko z 1 zabitego 47 ranionych ludzi. Major Pirquet dał tu znowu dowody niepospolitey swoiey zręczności; Kapitan Salaba od strzelcow Fennera i Rotmistrz Harrucker zasługuią także na chwalebne wspomnienie.

Opuściwszy nieprzyiaciel nagle mocne stanowisko nad rzeką Sario, które d. 22 trzymał ieszcze blisko 20,000 ludzi osadzone, nie czekaiąc aż z naszey strony będzie do tego zmuszony, cofnął się do Rimini, a d. 24 miał ieszcze tylną swoią straż w Savignano.

Feldmarszałek por. Bianchi przybył z całem swoim woyskiem d. 25 do Cortona, a d. 28 spodziewał się w Foligno stanąć. Król Joachim usiłował na nowo wniyść w układy, lecz te iak przeszłą razą odrzucone zostały.

Oto iest wspomniony wyżey list Neapolitańskiego Naczelnika głównego sztabu, Jenerała Millet de Villeneuve, pod d. 21 Kwietnia, do Naczelnego wodza C. K. Austryackiego woyska, w którym prosił o zawieszenie broni.

"Mci Jenerale! Król Neapolitański mniemał z słuszney obawy, iaką mu obrady kongressu Wiedeńskiego względem bezpieczeństwa państw iego czyniły, i z powodu zanoszącego się z niespodziewanego zdarzenia na nową koligacyą Mocarstw przeciw Francyi, iż należało mu znowu zaiąć liniią, do którey osadzania miał prawo na mocy zawartey między Jenerałami Nugent i Livron pod czas woyny umowy, a którey przez poźnieysze nie zrzekł się układy, tylko dobrowolnie ustąpiły z niey woyska Neapolitańskie. J. K. Mość pochlebiał sobie, iż ta linia bez odporu ustąpioną mu zostanie, i może nie byłyby żadne nieprzyiacielskie kroki zaszły, gdybyś JW. Pan odebrał był odezwę, która przez nieprzewidziany wypadek, o którey zapoźno dowiedzieliśmy się, rąk Jego była doszła. Aże woyska Austryackie w Cesenie do woysk Neapolitańskich strzelały, musiał zatem Król sądzić, iż to nastąpiło z rozkazu JW. Pana, i że takie odebrałeś od swoiego Dworu instrukcye. Jak skoro zobaczył się J. K. Mość w woynie z tak wielkiem Mocarstwem, uznał zapotrzebne użyć wszystkich sił, które mu od dawnego czasu we Włoszech ofiarowane były, i o których wielkości nie stárał się nawet dotąd przekonać. Poruszenia naszego woyska ku Bononii, Ferrarze i Modenie są JW. Panu wiadome; lecz w czasie onych przekonał się Król z listow Lorda Bentink, iż rozpoczęte przeciw niemu nieprzyiacielskie kroki, nie były skutkiem umowionego planu, ponieważ doniosł mu ten Minister, iż nie ma o tem dotąd wiadomości. Uznał oraz J. K. Mość, iż Angliia, lubo z nim w pokoiu zostaie, należeć iednak może do tey woyny, ieżeliby się daley pociągnęła. Z tych podwoynych uwag wyniknęło życzenie poiednania się z Dworem Austryackim. J. K. Mość doniosł zatem Lordowi Bentink o swoim postanowieniu cofnienia się, i byłby zaraz JW. Panu proponował zawieszenie broni, gdyby nie był się obawiał, iż to poczytane zostanie za krok wstrzymania woyskowych działań przeciw iego woysku w ten czas, gdy to zaczęna się cofać. Teraz atoli, gdy Król znayduie się z całem swoim woyskiem w linii, którą do obrania uznał zapotrzebną; teraz gdy dostatecznie okazał, iż do takowych poruszeń nie był przymuszony i te zupełnie od niego zależały upoważnił mnie uwiadomić WPana, Mci Jenerale, iż żądał w Wiedniu uowego o-

świadczenia i uczynił Jego Dworowi propozycye, które każą się szczęśliwego wypadku spodziewać. Tymczasem rozkazał mi J. K. Mość proponować JW. Panu zawieszenie broni, dla wstrzymania niepotrzebnego krwi przelewu. J. K. Mość pragnie, abyś WPan, Mci Jenerale, przyiął tę propozycyą. Król wyznaczy na ten koniec Jenerała do umowienia się z Jenerałem którego JW. Pan do tego przeznaczysz o liniią, iaką obustronne woyska zaiąć maią. Mam honor bydź. &c.

(Pod.) *Millet de Villeneuve*, N. G. sztabu i Kap. gwardyi J. K. Mci.

W Głowney kwaterze d. 21 Kwietnia 1815.

Naczelnik głownego sztabu Ces. Austryackiego woyska odpisał na ten list iak następuie:

"Mci Jenerale! Gdy N. Król woyska swoie do Marchiow ściągnął; gdy wszystkie urządzenia zapowiadały woynę, żądał Ces. Austryacki Dwor, który nie znał cale żadnego powodu do tych poruszeń, wyiaśnienia, i ponieważ zdawały się bydź wymierzone przeciw osadzonem przez iego woyska legacyom, dodał razem, iż nayście tych kraiow, poczyta za krok nieprzyiacielski. Nie poiedyncze wystrzały w Cesenie, dały powod do woyny, ale wkroczenie z całą siłą Króla Jmć do osadzonych Ces. Austryackiem woyskiem legacyy i wydana w Rimini pod d. 30 Marca iego odezwa. Wyiawione w tey odezwie zamiary i uczucia powinny J. K. Mości służyć za skazowkę, iak iego teraźnieysze nowe propozycye do poiednania się przyięte zostaną. Maiąc honor z rozkazu JW. Naczelnego Wodza Austryackiego woyska we Włoszech, odpisać na list WPana pod d. 21 Kwietnia do niego pisany, mam oraz zlecenie donieść WPanu, iż JW. Wodz odebrał naywyraźnieysze rozkazy popierać daley wszystkiemi siłami działania woienne, a zatem nie iest mocen przerwać ich przez zawieszenie broni; nie zaniedbał wszelako zasięgnąć od wyższey władzy rozkazow względem WPana propozycyy. — Mam honor bydź, &c.

W Głowney kwaterze d. 24 Kwietnia 1815.

Wiedeńska gazeta Dworska nie zawiera żadnych wiadomości z Francyi, mowiąc, iż ostatnie poczty nie nadeszły, iże musi iuż bydź związek z tym kraiem przerwany. Gazeta zaś Berlińska umieściła następuiące

Doniesienia z Francyi aż do 21 Kwietnia.
(Przez Hollandyą.)

Monitor pod d. 21 Kwietnia zawiera następuiący list Jenerała Grouchy do Bonapartego z Aix d. 14 Kwietnia:

"N. Panie! Miasto Marssyliia wysłało do mnie deputacyą z zapewnieniem o swoim się poddaniu. Rozgłoszenia P. Riviere i pewność, że kolumna Marssyliyczykow, pod rozkazami JJ. Ernouf i Leverdo, która ku Grenoblu poszła, potem zwrociła się do Marssylii, a wczoray rano ieszcze się tam z swoią artyleryą znaydowała, nakłoniły mnie do przyspieszenia moiego pochodu do tego miasta. Ważną było dla mnie rzeczą dognać tę resztę rokoszanow i zasłonić tym sposobem Marssyliią od nieładu, któryby tam ieszcze była zrządzić mogła. Za moim zbliżeniem się rozbiegła się ta kupa rokoszanow i wszystkie południowe departamenta poddały się potem."

Drugi list tegoż Jenerała z Awenionu pod d. 13 zawiera: " N. Panie! Mam honor donieść W. C. Mci, że wczoray miasto Marssyliia wywiesiła trzech kolorową kokardę, a zatem powiewa iuż w całem państwie. Przednia straż nasza idzie teraz z Orgon do Aix. Daley nie posunę iey, gdyż umowię się z Xciem Esslingi (Marsz. Masseną) względem potrzebnych środkow do utrzymania spokoyności. Udam się zatem do Marssylii, gdzie upraszam o dalsze rozkazy. Lubo byłem tyle szczęśliwy, iż w samem poczęciu przytłumiłem zaburzenia na południu, nie żądam iednak inney nagrody, iak żebym mogł otaczać osobę W. C. Mci i dać Mu nowe dowody moiey wierności i przychylności. „

Monitor umieścił także odezwę i obszerny rapport Masseny. Oto iest iego odezwa, która iest rownie wątpliwa, iak całe iego postępowanie, i pod d. 10 Kwietnia w Tulonie wydana: — " Mieszkańcy osmey woyskowey dywizyi! Zdarzenie rownie szczęśliwe, iak nadwyczayne wrociło nam Monarchę, ktoregośmy sobie wybrali, Napoleona wielkiego. Bydź one powinno uroczystością dla wszystkich Francuzow. Usiadł znowu na tronie bez rozlania kropli krwi. Powrocił na łono familii, która go kocha. Francuzi nie ma miasta we Francyi, w którym nie byłoby pomnika iego dobrodzieystw. Podziękuymy Niebu, że nam go wrociło. Zołnierz widzi znowu bohatyra, który go zawsze do zwycięztwa prowadził. Nauki i kunszta odzyskały swoiego opiekuna. Połączmy nasze życzenia dla utrzymania iego życia i iego dynastyi. Niech żyie Cesarz! „

Z obszernego zaś rapportu Masseny pokazuie się, iż on zaraz w początkach potaiemnie Króla zdradził. (Zrobił tak iak Marszałek Ney, na którego wyszła w Paryżu szpetna karykatura.) W tym celu oddalił Massena pod rożnemi pozorami prefektow, jenerałow i admirałow swey dywizyi, o których wiedział, że byli wierni Królowi, a osadził ich mieysca strunnykami Bonapartego. Widzieć także wyraźnie można było, iż wszelkiemi sposobami przeszkadzał przedsięwzięwzięciom Xcia Angouleme. Na końcu swoiego rapportu wyraża (co okazuie, iż zdrayca boi się zdraycy, zawsze przecież iest zdraycą): że znaiąc ten kray dokładnie, potrzebna tam iego obecność, i dla tego do Paryża nie ziezdza, chociaż go Minister woienny powołał.

Na mieyscu Jen. Grouchy obiąć ma Marszałek Brune dowodztwo nad 30,000 woyska, które zgromadza się pod Antibes. Jen. Lecourbe stoi, iak mowią z 25,000 pod Befort. Dowodzący w Tulonie Admirał L'hermit doniosł Ministrowi morskiemu, iż kazał tamteyszey flocie zawdziać trzechkolorową banderę.

Jen. Vandamme nazwał się w dziennym rozkazie, który w Dunkierce wydał, naczelnym wodzem 16tey dywizyi woyskowey z szczególnieyszem zleceniem w północnych okolicach. Wszystkie władze wzywa do utwierdzenia zaufania w Bonapartem, i zapowiada, iż więcey nadeydzie woyska.

Francuzi zgromadzaią się w dwoch mieyscach na granicy północney. Pierwszy korpus stać będzie w okolicy Lill; drugi między Maubeuge i Walencienną.

Jak dalece zresztą spokoynie iest we Francyi okazują następuiące poiedyńcze doniesienia: W Bordeaux pochwycono dwoch ludzi, którzy krzyczeli: Niech ży-

ie Król! W Reuen rozrzucono buntownicze odezwy. Znany Montbreuil, który obdarł byłą Królową Westfaską uciekł z więzienia za pomocą stronników Królewskich. W nadgranicznych departamentach iak np. Ardennow, Mozy, &c. zostaią mieszkańcy w wielkiey obawie, i nie tylko niemyślą sprzymierzonem woyskom opierać się, ale chcą im się poddać. Z niechęcią pracuią nad zakładanemi wszędzie szańcami i obozami. 150 kirysserow opuściło chorągwie Bonapartego i przybyli przez Jpern do Niderlandow. Młodzież zabierana iest przez żandarmow do woyska. Nieposłuszeństwo i zbiegowstwo codziennie się zwiększaią. — W Paryżu panuie ciche poruszenie; dwoch prezydentow municypalnych złożyło swoie urzędy. Przed pałacami Tuilleries i Elizeyskim stoią ciągle działa z zapalonemi luntami. Znaleziono tam porozrzucane kartki z napisem: " Ludwik XIII panował 10 miesięcy; Bonaparte będzie 6, potem panować będzie Rzeczplta.,, — W Walenciennie zaszły krwawe kłotnie między woyskowemi, ktorzy krzyże Ludwika noszą i Bonapartystami. — Mowią o odmianie ministeryum. — Wiadomość iakoby Jen. Lobau dowodził obserwacyynem woyskiem pod Paryżem iest odwołana. — Prawdą było, iż obywatele Dunkierki rozbroili osadę i w koszarach zamknęli, i że maytkowie zerwali z wieży trzech kolorową banderę i podeptali. Ale że waleczni ci Obywatele nie mieli z nikąd pomocy, wpadli zatem ułani Bonapartego do miasta i do Winox-Bergen, na których czele znaydował się Jen. Vandamme, i rzekomą spokoyność przywrocili.

Wolność druku zdaie się bydź nie ograniczona, podlega przecież skrytemu dozorowi. W Paryżu wychodzi bardzo wiele pisemek przeciw Bonapartemu i rządowi. Jedno z pomiędzy tych zawieraiące adress do Bonapartego od sądu cywilnego w Romilly, po nieiakim wstępie mowi: "Zaklinam Cię na wszystko, co iest u Ciebie świętym, na Twoią żonę i syna, na przyswoianą oyczyznę i krew walecznych iey synow: nie bądź tyranem; pokaż się nakoniec prawdziwie wielkim, bądź szczerym i nieodnawiay dawnego postępowania, aby o Tobie nie powiedziano iak o Burbonach, iż nie zapomnieli dawnego sposobu panowania.,,

Przeszło 1100 officerow oddaliło się od służby; wielu z nich przybyło do Belgii.

W Lill założone zostały dwa kluby jakobinow.

Pułkownik Pernet, pierwszy adjutant Marszałka Berthiera, oznaymił w pismach Francuzkich, iż Marszałek ten nie w Wiedniu, ale w Bambergu bawi, i oczekuie tylko na paszport dla powrocenia z swoią familiią do Francyi.

Między Belgiią, Hollandyą i Francyą nie iest ieszcze związek przecięty.

Za kilka dni wyprawi Bonaparte w Paryżu widowisko Maiowe, względem czego wyszło iuż programa. Przez zwołanie 30,000 Elektorow na zgromadzenie na nazywać się maiącem polu Maiowym, chce Bonaparte okazać Francyi i Europie, iż to są prawdziwi reprezentanci narodu, obierani zaś przez nich deputowani do ciała prawodawczego są tylko ich wysłańcami; od nich tedy chce przyiąć koronę lub wygnanie. Proiekt nowey konstytucyi na rok 1815 iest iuż ukończony.

DODATEK DO Nro 38. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 MAIA 1815 Roku WE SRODĘ.

Archikonfraternia Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowie.

Imieniem cierpiącey potaiemnie ludzkości składa iak nayczulsze podziękowanie JW. Pani Justynie z Suchecklch Chwalibogowey, Sędziny Pokoiu Powiatu Szkalbmierskiego za ofiarowana szczodrobliwie do Banku w dwoch obligacyach Hypotecznych skarbowych Xięstwa Warszawskiego każda po 2500 złotych polskich summę 5000 zł. pol. wynoszacych, czyniąc zadość obowiązkowi na siebie włożonemu i donosząc o tey tak choyney darowiźnie, szanownych współbraci iako i wszystkich łaskawych taiemnego ubostwa przyiacioł upraszа, o dopomożenie, iakby wzwyż wspomnione obligacye przez Cessyą lub przyięcie ich z procentem na pewna Hypotekę, lub innym iakowym sposobem zyskownie zbyc i na gotowe pieniądze obrocic można? co tym łatwiey do wykonania bydź zdaie się, gdy za szacunek dóbr na licytacya w Warszawie podanych, obligacye podobne za gotowe pieniądze Skarb przyymuie Łaskawi i o dobro ubogich gorliwi Szanowni Obywatele znalazłszy sposobność i w chęci nabycia Cessyi osobę, racza osobiście, albo listownie o tem W. Xiędza Kanonika Markiewicza Archikonfraterni Podstarszego przy ulicy Sławskowskiey Nro 440 mieszkaiącego od Zgromadzenia do czynności upoważnionego uwiadomić.

Szlachetne dusze które się do uskutecznienia tego zamiaru i przez to do prędszego wsparcia ubogich taynych swym staraniem przyłożą, procz łeż wdzięczności od wstydzacych się lub nie mogacych publicznie żebrać, godną serc swych w samym czynie odbiorą nagrodę, iż dla nieszczęśliwych istot, prawdziwemi staną się dobroczyńeami.

Działo się na Sessyi d. 5 Maia 1815.

Piekarski, Starszy Bractwa.

Z Londynu d 19 Kwietnia.

Ustawicznie przewiaią się gońcy między Londynem i głowną kwaterą Xcia Wellingtona. Pułki goralow Szkotskich popłynęły także do Belgii. Jenerał Vivian, Lord Manners, Pułkownik Quentin i inni udali się do Xcia Wellingtona.

Podług doniesień z Hiszpańskiey Ameryki, całe Peru oświadczyło się za rokoszanami. Woysko z Buenos-Ayres odniosło także zwycięztwo nad stronnikami Królewskiemi pod Araguera. Kartagena złączyła się z Nową Grenadą, gdzie Jenerał rokoszanow ma 6000 ludzi pod swoim dowodztwem.

Pisma nasze powstaią mocno przeciw przywroceniu podatku od dochodow. Gdy kanclerz skarbowy wniosł d. 17 b. m. w izbie niższey przywrocenie podatku od dochodow, zapytał go się P. Freemantle

czyli iakowa zaydzie odmiana w tym podatku? na co kanclerz odpowiedział, że nie. P. Whitbread zapytał się czyli ministrowie obstawać będą przy tym podatku chociażby do woyny nie przyszło? Kanclerz odpowiedział, iż ten podatek utrzymać się musi, bo chociażby do aktualney woyny nie przyszło, tedy potrzeba poczynić do niey należyte przygotowania.

Xże Orleanu odłączył się od familii Burbonow i założył swoie mieszkanie w Anglii. We Francyi ma on zasobą wiele stronnikow.

Z Bruxelli d. 23 Kwietnia.

Onegday powrocił tu Xże Wellington i iadł tego dnia z wszystkiemi zagranicznemi posłami i wielu jenerałamu u Króla obiad. W krótce uda się J. K. Mość z Następcą tronu dla obeyrzenia Antwerpii, która iest głowną zbroiownią Nederlanlandow, i do innych okolic.

Marszałek Wiktor, Xże Belluny, poiechał z zleceniami od Ludwika XVIII do Cesarza Alexandra.

Korpus Lützowa i czarne huzary Pruskie stoią teraz między Dinant i Givet na ostatnich granicach z strony Francyi. Niemiecka legiia nadeydzie tamże poiutrze.

Gazeta nasza mowi, iż Bonaparte posłał wydawcy Morning - Chronicle w Londynie ozdoby legii honorowey!

N. Król nasz mianował 10 nowych jenerałow porucznikow i 25 jenerałow majorow.

Usiłowanie Bonapartego poiednania się z bratem swoim Lucyanem było daremne.

Z Gandawy d. 19 Kwietnia.

Od 14 b. m. wychodzi tu Królewska gazeta pod tytułem: *Journal universel.* Zawiera ona między innemi rozporządzenie Króla Ludwika XVIII ażeby Bonapartemu żadnych podatkow nie płacono i pod iego chorągwie się nie zaciągnao.

Król ma teraz przy sobie trzech Ministrow, Xcia Feltre, (Clarke) Hr. Blacas i Hr. Jaucourt. J. K. Mość powołał także niedawno do swey rady Hr. Lally Tollendal i P. Chateaubriand. Ciało doplymatyczne zaczena się do niego ziezdzać. Sekretarz poselstwa P. Rayneval poiechał nazad do Londynu.

Od niższego Renu d. 22 Kwietnia.

Xże Blücher Wahlstadt wydał następuiącą odezwę do woyska:

" Koledzy! N. Król raczył mi znowu powierzyć nad woyskiem naczelne dowodztwo. Z czułą wdzięcznością przyymuię tę łaskę Monarchy. Cieszę się z widzenia was znowu, znalezienia was znowu na polu sławy w gotowości do boiu i ożywionych nową nadzieią. Raz ieszcze wypadło nam walczyć za wielką sprawę, za powszechną spokoyność. Zyczę wam szczęścia. Otwiera wam się znowu droga chwały; nadarza się sposobność do powiększenia nabytey sławy oręża. Stawaiąc na czele was pewny iestem chwalebnego i szczęśliwego wypadku. Udaruycie mnie znowu w nowey woynie waszem zaufaniem, tak iakeście w przeszłey uczynili, a pewnie utrzymamy świętność naszego oręża. — W Berlinie d. 6 Kwietnia 1815.

Blücher.

Z Ratysbony d. 26 Kwietnia.

Wczoray pod dowodztwem Pułkownika Mann przechodził tędy C. K. Austryacki pułk kirysserow Arcy Xcia Ferdynanda Następcy tronu, który przed 6

łaty pod naszemi murami dał dowody swoiey odwagi. Lud iest piękny i konie ma dzielne. — Dziś przybyła tu znaczna część ekwipażow Xcia Schwarzenberga, a sam ma w krótce nadiechać. Z korpusu Austryackiego przechodziły także wczoray tędy bataliiony strzelcow.

Z Laufen (przy Salcburgu) d. 19 Kwiet.

Gościniec nasz zapełniony iest znowu C. K. Austryackiem woyskiem iak w roku przeszłym; przeszło 23,000 ludzi i około 5000 koni przeszło iuż tędy na dalsze ku Renowi przeznaczenie. D. 23 nadeydzie tu 5 bataliionow C. K. Austryackich grenadyerow, d. 24 pułk ułanow Xcia Schwarzenberba, a d. 26 4 bataliiony strzelcow.

Z Manheimu d. 21 Kwietnia.

Wczoray przeszło tędy około 5000 Bawarskiey piechoty pod Jenerałem Deroy za Ren, gdzie iuż znayduie się znaczne Austryacko - Bawarskie woysko. Wczoray w południe wyiechał ztąd do Kirchheimboland Królewicz Bawarski Karol. Dziś o godzinie 10 z rana przeszło znowu za Ren 3000 jazdy Bawarskiey z artylleryą. Xże Isenburski iechał tam na czele swoiego pułku huzarow.

Z Genewy d. 15 Kwietnia.

Lucyan Bonaparte, Rzymski Xże Canino, znayduie się od dnia onegdayszego znowu w Versoix; lecz niewiadomo w iakim celu. Zdaie się, iż po przeieździe swoim d. 3 b. m. przez nasze miasto był w Paryżu lub przynaymniey przed Paryżem, a teraz zamyśla do Włoch wrocić. Zapewniaią, iż wyprawił ztąd gońcow do Oyca S. i do seymu Szwaycarskiego. Teraz zamyśla udać się do Papiezkiego Nuncyusza do Lucerny.

Z Frankfortu d. 26 Kwietnia.

D. 23 wszystkie tuteysze milicye, ochotnicy i regularne woyska wykonali tuteyszemu magistratowi na otwartem polu przysięgę wierności. Wiele znakomitych naszych obywateli zaciąga się do czynnego woyska. Gdy podczas ostatniego popisu Major tuteyszego mieyskiego woyska, wezwał swoich podkomendnych do czynney w pole służby, większa część, przeszło 1200 ludzi, oświadczyło się za nią, niewiele zachowało milczenie.

Cywilny gubernator średniego Renu, P. Justus Gruner mianowany iest jenerałem policyi wszystkich zprzymierzonych woysk, i zaraz po rozpoczęciu woyny swoie urzędowanie rozpocznie.

Zebrało się tu zgromadzenie dobrze myślących Niemcow dla proszenia Senatu, ażeby zabronił Dziennika Frankfortskiego, iedynego pisma, które w Niemczech w Francuzkim wychodzi ięzyku.

Arcy Xże Karol przybył z orszakiem sprzeszło 80 osob i 120 koni do Moguncyi. Aże w iego orszaku znayduie się wiele woyskowych i cywilnych osób, wnoszą zatem, iż dłużey w tych okolicach zabawi, niżeli się spodziewano. Jest to pierwszy przykład, że twierdza związku Niemieckiego tak wysokiego ma dowodzcę.

Dnia 9 Maia 1815

Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
Pszenicy	32	—	30	—	29	—	28	—
— Zyta	27	15	27	—	26	15	25	—
— Jeczmienia	20	—	19	—	18	—	16	15
— Owsa	10	—	9	15	9	—	—	—
— Jagieł	—	—	—	—	—	—	—	—
— Grochu	26	—	25	—	24	—	22	15
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

W Departamencie Krakowskim w Rejonie Podgorskim znaiome wszystkim WW. Medyczyny Doktorom wody wodorodno-Siarczyste rownie iak pacyentom, którzy na rozliczne słabości nietylko ulgi, ale i zupełnego doświadczyli wyzdrowienia, będą otwarte dla Publiczności dnia 10 Maia r. b.

Właściciel ma za powinność uwiadomić Szanowną Publiczność, iż mimo nayfałszywszych pogłosek w Maiu i początku Czerwca w roku zeszłym rozsianych o osłabieniu i niedostatku rzeczonych wód, Goście z początku temi fałszami zrażeni, po wywiedzeniu się o prawdziwym stanie rzeczy, ziechawszy się w Lipcu przekonali się o dobrym tych wod stanie i o ich obfitości, tak dalece, że prócz licznie zamieszkanych łazienek byli świadkami iak przy całey dla nich usłudze Właściciel pozwalał chcącym się kąpać w swych własnych domach i po 20 beczek codziennie brać ze źrodła.

Zawsze troskliwy o wygodę cierpiących Gości Właściciel, w celu nie przerywania ciągu kąpieli, w czasie kiedy się kotlina wody zwykła wyczyszczać, kazał drugą obok wybrać, przez co nie tylko kilka tey samey natury zdroiow odkrył, ale w czasie czyszczenia dna iedney, zostanie druga do ciągłego używania.

Traktyerka JP. Mosznowska starać się przyrzekła o wszelką dla Gości wygodę zobowiązawszy się że się stosować będzie w cenie stołu i trunkow do ceny miast nayblizszych. Dan w Swoszowicach d. 30 Kwietnia 1815 roku.

Felix Radwański.

Wyszło Pismo pod tytułem Myśli Drugie Felixa Radwańskiego, Filozofii Doktora, &c. tyczące się Punktow ku wyprowadzeniu ludu wieyskiego ze stanu podległości przez JO. Xcia Jmć Lubeckiego Urzędom Administracyynym i innym kraiowym Władzom i Ciałom politycznym do odpowiedzi podanych na pręt:e zebrane.

To pismo iest do dostania w Krakowie w Xięgarnich JJPP. Maia i Frydleina.

Trybunał Cywilny pierwszey Instancyi Dep. Krakowskiego, gdy Uchwałą Rady Naywyższey dnia 23 Lutego r. b. Juristitium co do spraw konkursowych zniesionem zostało, a massa kredalna Pawła Grabowskiego zachaczoną została na kontinuacyi Prótokołu, który z wierzycielami otworzonym był, dla odebrania od nich deklaracyi: Czyli na planie Distrybucyi przestaią, lub też monitow ieżeliby iakie na przeciw temu planowi podać chcieli, przeto Trybunał Cyw. pierwszey Inst. Dep. Krakowskiego, po wysłuchanym wniosku Urzędu publicznego, wzywa ninieyszym wszystkich wierzycieli massy kredalney Pawła Grabowskiego, aby w celu kontynuowania, i zamknięcia pomienionego protokołu na Kommissyą w dniu dwudziestym Czerwca r. b. przed W. Sędzią Gostkowskim w domu Władz Sądowych przy ulicy Grodzkiey pod L. 106 stawili się. W Krakowie d. 13 Kwietnia 1815.

Lewicki, Sędzia Prezyd.

Bodeni, Sekr.

Za życia ś. p. Oyca moiego Woyciecha Mączeńskiego, JW. Jozef Łochocki Starosta w roku 1801 kupił i zapłacił Ośm Beczek wina Węgierskiego, i te zarewersem danym przez ś. p. Oyca moiego, do tych czas w piwnicach moich zostaią. Gdy po kilkakrotnym pisaniu do Torunia, żadney odpowiedzi nie odbieram, a nie wiedząc teraźnieyszego przemieszkiwania, uwiadomiam JW. Łochockiego lub Jego Sukcessorow, aby dla odebrania tego wina, i zaspokoienia Expensy, do niżey podpisanego, za oddaniem danego Rewersu zgłosili się. Gdy te wina iuż lat 14 u mnie na składzie zapieczętowane zostaią, dłuższym dozorem zatrudniać się nie będą i od daty dzisieyszey do dwoch miesięcy odpowiedzi oczekuię, w przeciwnym razie Wysokiemu Trybunałowi Handlowemu Wolno handlowego Miasta Krakowa oddam, aby raczył przez Delegacyią te wina zrewidować, oszacować, sprzedać, i do Depozytu swoiego pieniądze odebrać. W Krakowie d. 1go Maia 1815.

Jakób Mączeński.

Dobra Lipa, Jawor, i Karsy, z dwoma folwarkami w Departamencie Krakowskim, Powiecie Szydłowskim leżące, są do sprzedania. Życzący sobie kupna dóbr tychże zgłosić się mogą do JW. Stanisława Hrabi Szaniawskiego dziedzica onychże, mieszkającego tu w Krakowie w własnym domu na ulicy Grodzkiey pod Nrem 180.